

Bevezető az új héthez – Hogyan leszek szabad?

 8 perc

A Biblia egyik leghíresebb pátriárkáját Ábrahámnak hívják. Istentől egyértelmű feladatot kapott: ő lesz Izrael népének megalapítója – és meg kell mutatnia, hogy teljes szível bízik Istenben. Ugyanez történt az ő unokájával, Jákobbal. Isten újra és újra megjelent ennek a Jákobnak, aki élete végén különleges áldásban részesült: tizenkét fia lett a későbbi Izrael 12 törzsének ősatya.

E közül a 12 fiú közül Józsefnek hihetetlenül fennhéjázó álmai voltak ezért testvérei eladták őt Egyiptomba rabszolgának. József kiismerte magát az álmok területén, mert a fáraó álmofejtőjeként meredek karriert futott be.

A történet folytatása a Kivonulás könyvében található. Egyiptomban megváltozik a politikai légkör, az egykori vendégmunkások, már rabszolgák. Kétségbeesetten kiáltoztak segítségért, és Isten kiválasztott egy pásztoembert, hogy a kiszabadítást végrehajtsa. Mózes először tiltakozik a feladat ellen, majd enged a rábeszélésnek, hogy bízson Isten támogatásában.

Isten segítségével Mózes kettéosztja a tengert úgy, hogy a nép száraz lábbal átkel, míg az egyiptomi csapatokat elönti a víz. Az Izraeliták, akik előzőleg saját bőrükön tapasztalták Isten hatalmát, a sivatagban mégis rögtön morgolódni kezdenek – szeretnének egy istenszobrot, olyat, mint az egyiptomiaké. Ez viszont éppen ellentmond azoknak a parancsolatoknak, amelyeket Isten a kiszabadított népnek közvetíteni szeretne ahhoz, hogy tovább haladjanak a szabadság útján. Ettől fogva, annak a tapasztalatnak az iszonyatos feszültségét kell kiállniuk az embereknek, hogy „Isten felszabadít, és „az ember igazából képtelen felelősségteljesen bánni ezzel a szabadsággal.”

8. nap / Isten vezet és megóv



23. Zsoltár

- 1 Dávid zsoltára. Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm.
- 2 Fűves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem.
- 3 Lelkemet felüdíti, igaz ösvényen vezet az ő nevéért.
- 4 Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vessződ és botod megvigasztal engem.
- 5 Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam.
- 6 Bizony, jóságod és szereteted kísér életem minden napján, és az Úr házában lakom egész életemben.

A jó pásztor képe, sokunkban egy ősi vágy megfogalmazódása: ne mindig nekünk kelljen mindenről gondoskodnunk, hanem gondoskodjon más rólunk, lásson el bennünket mindazzal, amire szükségünk van. Ez azoknak, akik az életet harcként élik meg, csábító elképzelése lehet: ne mindig nekem kelljen döntenem, hanem legyen valaki, aki megmondja, mit kell tenni, mi a helyes, de nem erkölcsi értelemben, csak amolyan iránymutatásként. „Milyen pályát válasszak?” „Ki a megfelelő partner a számomra?” „Költözzek el, vagy maradjak?” Éppen a kockázatot rejtő életkérdésekben vágyunk egy jó pásztorra. Isten a jó pásztor, és mint jó pásztor, feladatának tekinti, hogy vezessen bennünket. A paradoxon az, hogy Isten szabadságra vezet. Látszólag a vezetés és a szabadság két egymást kizáró fogalom, gondolhatnánk. Ez azonban nem így van. Isten „nevelési folyamatában”, váltakozik a kettő, de a cél egyes-egyedül a szabadságunk.

1, A szabadság először is belső szabadságot jelent

A 23. zsoltárt nagy szorongattatások közepette írták. Ez meglepő, hiszen első hallásra úgy tűnhet, mintha a zsoltár szavai egy olyan világból származnának, mely nem ismer gondot, fáradozást, szenvedést. De mi sem volna helytelenebb, mint azt hinni, hogy ez a zsoltár egy pöpec világról beszél. A 23. zsoltár azt mutatja, hogy a szabadság elsősorban belső szabadságot jelent. Egy bukott bűnnel és bűnösökkel teli világban csak igen korlátozott mértékben létezik külső szabadság. Ne érts félre: a külső szabadság, például a szólásszabadság, a véleménynyilvánítás szabadsága, stb. érték és, mint olyan igen kívánatos. De minden külső szabadságnál fontosabb a minket körülvevő és sokszor külső körülményektől független belső szabadság. Ez provokálóan hangzik, de annyi embert ismerünk, aki kívülről nézve szabad, belülről mégis megkötözött. A 23. zsoltárt imádkozó szerző esetében ez fordítva van: kívülről szorongattatásban él, ennek ellenére Istenbe vetett bizonyossága rendíthetetlen.

8. nap / Isten vezet és megóv

2, Egy szabadságra nyitó fontos kulcs: a hála

Talán azt kérdezik egyesek: hogyhogy friss vízről beszél az, aki a szorongatásai közepette imádkozik? Miért úgy fogalmaz, hogy első látásra azt gondoljuk: „Ennek aztán jó dolga van!”? Úgy gondolom, hogy mély igazság rejlik benne. A zsoltáros éppen a legnagyobb szükségében nem felejt el, mi minden jót tett vele Isten. A hála kulcsszerepet játszik, ha arról van szó, hogy felülkerekedünk a válsághelyzeteken, és elviseljük őket. A hálátlan ember soha nem szabad, legalábbis nem belső értelemben. Ezért fontos: éppen a nehéz időszakokban ne hagyjuk, hogy tekintetünket lefoglalják a minket körülvevő negatív dolgok, hanem lássuk meg tudatosan az élet pozitív oldalát is, akkor is, ha ezzel a múltba nyúlunk vissza. Ez nem könnyű, de a hála nem annyira érzelem kérdése, mint inkább az odafigyelés: milyen irányba nézek. Mindkettő az élethez tartozik: a zöld mezők és a sötét völgyek. A hála melletti védőbeszéddel nem azt mondom, hogy kapcsoljuk ki a negatívumot, hanem azt, hogy közben ne veszítsük szem elől a jót, hiszen a megélt pozitív napokra való tekintés adhat erőt, hogy kiálljunk a negatívokat.

4. A szabadság azt jelenti: nem félek semmitől

Aki fél valamitől, és akit ez a félelem határoz meg, az nem szabad. Gondolkodj el egyszer azon, hogy mi mindent teszünk akartunk ellenére csak azért, mert félünk. Másrészt mi mindent nem csinálunk, amit pedig szívesen csinálnánk – mégpedig ugyanebből az okból: mert félünk! Nem illegális, vagy erkölcstelen dolgokról beszélek itt, hanem nagyon is legitim dolgokról, például életünk álmairól, amelyeket elástunk magunkban. Mennyi meg nem élt élet van bennünk, és megélt életünkből milyen sok nem is a miénk. Vannak jó és jogos félelemek, amik a veszélyre figyelmeztetnek, de életünk nagy részére ez nem igaz. A 23. Zsoltár szerzője ezt mondja: „Bár sötét völgyön át haladok, mégsem félek!” Miért nem fél? Mert van egy fix pontja. Tudja: Isten vele van. Ez az Isten nem kíméli meg a sötét völgyektől, sőt néha egyenesen odavezeti őt, de a vigasztaló, hogy át is vezeti a sötéten. Ezért tud így szólani a zsoltáros: „Isten a pásztorom, semmiben nem fogok hiányt szenvedni.” Ez nem üres optimizmus, hanem hitbizonyosság. Aki tudja, hogy Isten vele van, annak már nem kell félnie semmitől és senkitől. Megtalálta azt a fix pontot, amivel ki tudja mozdítani a földet a sarkából. Az ilyen ember már valóban szabad.

3, A szabadság azt jelenti: van egy pont, amibe bele tudok kapaszkodni

Amikor jól telnek a napjaink, nincs szükségünk kapaszkodókra. Amikor a siker, az elismerés vagy a szerencse hullámain úszunk, szívesen hagyjuk, hogy azok hordozzanak. Jó időszakainkban is szükség van egy fix pontra, amely felé irányt vehetünk. A rossz napok során közelebb áll hozzánk ez a felismerés: szükségünk van valakire, aki véd és kísér bennünket. Arkhimédész az antik világ valószínűleg legjelentősebb matematikusa ezt mondta egyszer: Adjatok nekem egy biztos pontot, és én kibillentem a tengelyéből a világot. Ez volt az emelőkar – törvénye. Ez átvitt értelemben az egész életre is vonatkozik. Ha megvan a megfelelő kiindulópontunk, hihetetlenül sokat tudunk megemelni és megmozdítani. Jó napjainkon ez nem tűnik szükségesnek, a szabadság ilyenkor azt jelenti: szabadon mozoghatunk a minket hordozó hullámokon. Ellenben, a rossz napjainkon ezt: a mostoha körülmények ellenére is képesnek lenni hordozni, és megmozdítani valamit. A 23. zsoltár Arkhimédészi pontként egy központi és megdönthetetlen igazságot kínál a hívőnek: „Te (Isten) velem vagy.” Aki rendelkezik életének ezzel a fix pontjával, annak másodlagos, hogy zöld mezőn, vagy sötét völgyben jár-e.

8. nap / Isten vezet és megóv

"Az abszolút szabadság illúzió. Valamitől mindig függünk. A szabadság végső fokon magunk választotta függőség"



8. Félelem-böjt. Valahányszor félelem támad bennünk, érzésünket formáljuk hálaadó, magasztaló imádsággá, amiben kifejezzük, hogy Istenbe vetett bizalmunk nagyobb, mint a félelmünk. Figyeljük, mennyivel könnyebb a napunk, ha a hit és nem a félelem diktál!

[A könyv megvásárolható:

<https://www.lutherkiado.hu/kiadvanyok/konyvek/lelkiseg/486-40-nap-alatt-az-en-koru/>]